

projecten rond het vormsel

Wanneer je in het *Overzicht Katechetische Projecten* of in oude nummers van *School en Godsdiens* terugblikt rond het thema "schoolverlaters", dan valt het op, dat het vormsel daarin altijd een grote rol heeft gespeeld. In het algemeen kan vandaag de dag worden geconstateerd, dat het vormsel vrijwel geheel "uit het zicht" van schoolverlatersactiviteiten is geraakt; de voorbereiding op het vormsel vindt momenteel vrijwel geheel (en terecht) plaats binnen parochieverband. Tegelijkertijd zie je ook, dat in enkele meer "verwijderde programma's" (zie artikel Theo Kersten) in het kader van schoolverlatersactiviteiten de voorbereiding op het vormsel vaak nog wordt "meegenomen".

door Jan Simons

Het Hoger Katechetisch Instituut stelt ieder jaar een overzicht samen van aanbaar werkmaterial rond eerste communie/ochtatie en vormsel. Gezien het aantal benodigingen voor deze brochure mag worden aangenomen dat er een grote belangstelling bestaat voor een overzicht van verkrijgbaar werkmaterial met betrekking tot de voorbereiding op deze beide sacramenten.

In het kader van dit themanummer over "schoolverlaters" daaron een selectie uit deze brochure.

N.B. Wanneer aan het einde van een beschrijving een nummer tussen haakjes is geplaatst, heeft dat betrekking op het nummer waaronder het project is opgenomen in het *Overzicht Katechetische Projecten* (uitg. HKI, Nijmegen).

* jij bent een deel van de keten (1974)

Een project dat kinderen gevoelig wil maken voor een kerkgemeenschap in beweging, waarbij zij zich op hun niveau kunnen aansluiten. De voorbereiding gebeurt via een zevental thema's (groeien, vuur, geest, enz.), waarbij gebruik gemaakt kan worden van werkkaarten. Het hoofakcent ligt op de eigen werkzaamheid van de vormsel en de samenprakt met de ouders/opvoeders. Bij het project hoort een inleiding voor volwassenen, een literatuuropgave en enkele handrijzen met praktische werken voor catechese en liturgie (85).

Besteladres: Katechetisch Centrum
Ploegstraat 1
5615 HA EINDHOVEN
(040) 43 50 45

* de weg (1977)

Een uitvoerig project, dat vooral die (christelijke) waarden wil aantrekken, die relevant zijn voor het geloofsproces van kinderen, zodat ze in staat zullen zijn om in de verhalen over Gods wijk te ontdekken, dat die eigenlijk over hun zelf gaan en in Jezus van Nazaret steeds meer hun eigen weg kunnen beamen. M.a. de hoofdstukken vijf tot en met zeven betreffen direct het vormsel; achtergronden bij het handig denken over het vormsel, een model voor een vormseloering, kloets voor een oudersavond (405).

Besteladres: K. van Eijn
Cauberg 19
6381 BT VALKENBURG
(04406) 1 20 77

* vorm geven aan mijn leven (1980)

Een project, dat is opgebouwd rond twaalf thema's, die bekort worden ingewerkt en waarbij telkens enkele suggesties voor opdrachten worden gegeven; vorm geven aan je leven, in Christus' geest, handoplegging, zinking, enz. Bij het project hoort een werkboekje voor de kinderen (716).

Besteladres: H. Stam
Gepeledien 99
4707 ZB ROOSENDAAL
(01605) 4 11 45

* halverwege tussen klein en groot (1982)

Handleiding en vormselboek voor een parochiale vormselcatechese. In de handleiding worden op de linkerbladzijden teksten en teelcheningen geboden.

die bedoeld zijn als 'verwantskatechese': de rechtverbladen zijn het middel voor het katechetisch proces (o.a. doestelling, werkwijze, etc.). Het vormselboek is een vered. lijst: loze, geboden en rangboek en dient als 'verbinding' tussen de verschillende katechesevormen (ook voor ouders). Veel verhalen, werkagessies, ideeën voor ouder-kon-taktafonden, modellen voor liturgische vieringen.

Besteladres: Pannos
Bijlvestraat 222
2080 KAPPELLEN
(031) 64 53 20 (B)

*** Jezus van Nazaret (1983)**

Een 'groot-project', waarin de figuur van Jezus van Nazaret centraal staat en waarin als bijlage samzet-ten voor een vormselkatechese zijn opgenomen (met werkbladen) (1019).

Besteladres: Stichting Katechese Projecten
Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN NIJMEGEN
(080) 22 50 46

*** drempelkatechese (1984)**

Het project is opgebouwd uit 7 thema's (1. de wereld om me heen; 2. hoe gaan mensen met de wereld om; 3. voorbedrijge mensen; 4. Jezus van Nazaret; 5. de Geest; 6. kerkgemeenschap; 7. hoe verder het vormsel). Elk thema wordt in 3 fasen verwerkt: a) inhoudend gesprek; b) suggesties voor uitdieping van de thema's; c) afsluiting in een 'logboek'. Voor het gebruik van dit project is een diaresie (69 stuks) noodzakelijk (te leen) (1104).

Besteladres: Katechetisch Centrum
Marktstraat 20
5401 GH UDEN
(04132) 6 64 90

*** vormingsproject 'Vitamine R' (1984)**

Een geheel vernieuwde begeleidingsmap voor gast-ouders in het kader van de relatiekatechese. In het project wordt gebruik gemaakt van de bestaande re-laties tussen de tiener en zijn ouders. Daarnaast wordt gewerkt aan de relatie met de tieners, af-gezien naar gastouders toe, maar ook naar andere tie-ners. Ook wordt er veel aandacht besteed aan de re-latie tussen de ouders van de tieners. Elk jaar in gelov-ven vormseljaar: de doel loopt als een rode draad door het project. Daarom wordt dit project door ve-len gebruikt in de tijd rondom het vormsel, als het inkomen bij uitstek, waarbij we essentieel en berei-gd worden als mede-christenen. Het project bestaat uit werkmateriaal voor gastou-ders en tieners, een begeleidingsmap voor de pro-

jelgroep en gastouders en een set van vier boekjes met achtergrondmateriaal voor de ouders. Daar-naast is er materiaal voor vieringen en een aantal diaresies beschikbaar.

Besteladres: Bureau Gezins- en Gemeenschaps-katechese
Doolweg 6
3812 BC LEUSDEN
(033) 94 49 37

*** blijf je erbij? (1985)**

Vormingsproject, als vervolgproject op het eerste-komstproject *Kom je erbij?*, dat handelingen biedt voor de vormselvoorbereiding. De handeli-ning bestaat uit een kader met (algemeen, suggesties voor pastores/ouders, begeleiders en relatie met school, suggesties bij de afzonderlijke vijf proefjes, kanttekeningen bij de liturgische viering, suggesties voor de ouders en een uitgebreide en aktuelle litera-tuurlijst). Het vormselboek zelf bevat de vijf deel-projecten (1201).

Besteladres: Katechetische Werkgroep 7/4
Leyweg 626
2545 GV 's-GRAVENHAGE
(070) 66 20 50

*** bij meedoen met hart en handen (1985-1988)**

Een uitgebreid pakket voor parochiale vormselkate-chese, bestaande uit:
— huispakketten voor 'kring 11 en 12', bestaande uit een handboek voor katecheseopleggen en in-dividueel werkmateriaal voor de vormelingen;
— aanvullende brochures met achtergrondin-formatie, verhalen, liederen, teksten en suggesties voor werkvoornemen en vieringen;
— *Aandacht* voor een afsluiting.

Het pakket heeft een grote diversiteit aan materialen en werksuggesties.

Besteladres: Parochiale Jeugdgroep
Rijpweg 30
2000 ANTWERPEN
(032) 31 07 95 (B)

*** geen eenzaam avontuur: ook ouders als tochtgenoten in de voorbereiding op het vormsel van hun kind (1986)**

De samenstellers/gestevens gaan ervan uit dat ook de unieke gezinsfase een belangrijke betekenis heeft bij de voorbereiding op het vormsel in het geheel van de parochiegemeenschap. Zij bieden werkmateriaal aan waardoor ouders in-tensier hun betrokkenheid kunnen laten voelen en

een aktief aanbod kunnen hebben in de parochiekatechese rond het vormsel. Het project bestaat uit een begeleidingsplan met o.a. suggesties voor ouderavonden en -middagen, een map met o.a. werkmateriaal (spelletjes) voor ouders en kinderen, suggesties voor vieringen (1410).

Besteladres: Dienst Katechese
 Mungelstraat 51
 1030 BRUSSEL
 (022) 42 79 51 (B)

*** Jij en jouw plaats en de weg die je gaat (1986/1989)**

Dit vormselproject is samengesteld en uitgewerkt naar de hand van de Openbaring van Johannes, zoals verteld door R. Eykman in *Het verhaal van Johannes en wat hij zag in zijn dromen*. De nadruk in het project ligt op het doorvragen of bespreken van vanzelfsprekendheden waarmee jongeren zichzelf, de anderen, de dingen om zich heen bezien. Het project heeft als doel jongeren en hun begeleiders het stadium van het christendom (Rijk Gods) voor ogen te houden. Vandaar de benaming van het project: welk echelon ga je kiezen; welke plaats kies je en welke weg wil je gaan?

Het project is bedoeld voor jongeren van twaalf tot zestien jaar en telt in totaal twintig hoofdstukken waarin maar behoeven kan worden geprikt en geïllustreerd (1313/1633).

Besteladres: "Echelon"
 Postbus 22253
 1100 CC AMSTERDAM

*** sterkte (1986)**

Dit project vormt de afsluiting van een driejaarplan en is bestemd voor jongeren van vijftien jaar en ouder. Ouderen wensen jongeren sterkte wanneer zij in de geest van de God van Abraham, Isaac en Jakob, de God van Ierem van Naam, de God ook van hen die de jongeren begeleiden op hun weg, hun leven vorm willen geven. Sterkte hoewelmen betekent ook, dat je als volwassenen vertrouwen hebt in de jongeren.

Besteladres: Diocesaan Pastoraal Centrum
 Bellestraat 139
 9401 EJ ASSEN
 (05920) 17 42

*** vormsel-katechese (1987)**

In dit project wordt ervan uitgegaan dat de ouders samen met de parochie, de voorbereiding op het vormsel dragen. Daarvoor zijn rgn. 'onderzoeksbrieven' samengesteld. De school kan dit proces ondersteunen; hiervoor zijn zes brieven ontwikkeld.

Naast de les- en de ouder-werkbeleven is er een bijlage voor ouders en leerkrachten met achtergrondinformatie (1336).

Besteladres: Katoelietisch Centrum
 Kerkstraat 20
 6024 BV MAARHEEZE
 (04959) 28 98

*** ze lieten mij dopen (1987)**

Het uitgangspunt van deze methode is de voorbereiding op het vormsel door parochie en ouders. Er worden voldoende mogelijkheden aangereikt om ook de school mee te laten doen. Onderbrenging van de school wordt zelfs wettelijk gacht. Het materiaal bestaat uit een handleiding, poster, folders, werkboek, spelmaterial en suggesties voor gebeden en vormselviering (1441).

Besteladres: Katoelietisch Centrum
 Postbus 10175
 5000 JD TILBURG
 (013) 43 63 14

*** de man van Nazaret (1987)**

Een ganslerproject ter voorbereiding op het vormsel. Het project telt zeven onderdelen. In de eerste drie delen kijken de kinderen vooral naar zichzelf in de volgende drie onderdelen staat met uitsluitend op het de vormselviering en de daarin gebruikte symbolen.
Bij het project hoort een werkboek met teksten en werkopdrachten. Behalve aanzetten en suggesties voor gesprekken in ganslergroepen worden werkvormen als wapenschilden maken, kwartetspel, boekrolspel enz. aangeboden (1405).

Besteladres: Stichting Katechetisch Projecten
Prof. Molkenbeerstraat 7
6524 BN NIMMEGEN
0800 22 58 46

*** samen onderweg... waarheen? (1988)**

Een project, dat samen met prof. voor latinsk rijk- onderzoek m.b.t. het geloven van 12-13 jarigen, zodat ze een antwoord kunnen geven op de vraag of ze voldoende bij willen zijn van de geloofsgemeenschap. Het project telt 14 hoofdstukken, waarin enerzijds thema's uit de katechese van de vormsel, anderzijds de kerkelijke kant van het vormsel aan de orde komt: wat is een sakrament, organisatie van de kerk, heiligen enz. De handleiding bevat achtergrondinformatie en werkinstructies, voor de vormselgroepen is er een uitgebreid werkboek met verhalen, bestekken en opdrachten (1649).

Besteladres: H. Mol-Friebe
v.l.d. Veldman 217
1816 PD ALKMAAR
0723 11 50 08

*** ik ben een gezalfde (1989)**

Vin verhalen en voorwerpen wordt gevoeligheid voor symboliek ontwikkeld. Vandaaruit wordt de overweging gemaakt naar de functie van een elftiende en de eigenschappen van olifanten, welke verwijzen naar evangelische deugden. Daarna komt de hand- overlegging aan bod. Tenslotte wordt een beschrijving van het Bar Miswahritueel gegeven.
Het project bestaat uit een leerboekje, een begeleidingsboekje en een onderboekje. In het begeleidingsboekje wordt een draaiboek aangeboden voor vijf bijeenkomsten van een uur. Daarnaast worden tips gegeven voor een aparte onderzond en twee gezamenlijke bijeenkomsten van ouders en vormselgroepen. Er hoort een spel bij met teksten, beelden en symbolen. Tevens worden suggesties gegeven voor het gebruik van videomateriaal (1630).

Besteladres: Dienstencentrum Dekenat
K. v.d. Coppellstraat 8a
2613 XP DELFT
0815 13 08 73

*** vormsel-werkboek (1989)**

Een uitgave die is voortgekomen uit een proces van een aantal jaren bezig zijn met een nieuwe opzet van vormselvoorbereiding binnen enkele parochies.
De uitgave is opgebouwd uit drie hoofdstukken:
1. inleiding: vooral informatief (geschiedenis van het vormsel, betekenis vroeger en nu, vormselleeftijd en wie er allemaal bij het vormsel betrokken zijn);
2. uitvoering: een hoofdstuk vol praktische suggesties, voorbeelden en tips;
3. werkmateriaal: voor kinderen, ganslers en school. Dit hoofdstuk bevat werkmateriaal voor acht thema's in een diaalbeeld. Tevens zijn in dit hoofdstuk suggesties voor de vormselviering opgenomen (1659).

Besteladres: Katechetisch Centrum Dekenat Enschede
Olimpienlaan 113
7514 DP ENSCHEDE
(053) 33 55 60 / 35 48 08

*** samen op weg (1989)**

Een vormselproject waarin vier thema's centraal staan:
— "op verkenning": een oriëntatie op de eigen woerlijk en de plaats van het geloofsgemeenschap daarbinnen.
— "noemen voernemen": om aan dingen vorm te kunnen geven is een model nodig.
— "Iems van Nazaret, de ideale levensvorm": als christenen leven naar het voorbeeld van Jezus van Nazaret.
— "misdoden en misdoden": op zoek naar wat christenen in de wereld en in de eigen geloofsgemeenschap kunnen doen.

Rond elk thema worden vier bijeenkomsten gehouden, welke plaatsvinden bij ganslergroepen. Een voorbereidingsgroep bestaat uit zes tot acht vormselkandidaten. Het gehele project bestaat een periode van drie jaar (1 tot 13 jaar).

Besteladres: René Hornikx
Pluimstraat 18
5564GW VELDHOVEN
(040) 53 84 49